

apms

Asociace provozovatelů mobilních sítí
sídlo: Vyskočilova 1442/1B,
140 21 Praha 4
IČ: 75118891 DIČ: CZ75118891
ISDS: nn7uc3f
<http://www.apms.cz>

Připomínky Asociace provozovatelů mobilních sítí k dokumentu Návrh „Strategie správy spektra“

Asociace provozovatelů mobilních sítí (dále jen „APMS“) vítá možnost vyjádřit, v rámci veřejné konzultace vyhlášené Českým telekomunikačním úřadem (dále jen „ČTÚ“) dne 10. 12. 2013, své stanovisko a připomínky k dokumentu Návrh „Strategie správy spektra“ (dále jen „návrh Strategie“).

Souhlasíme s přístupem, že správa spektra má být v co nejvyšší míře transparentní, neboť transparentnost umožňuje podnikatelům činit informovaná a tím i efektivnější rozhodnutí. Proto vznik dokumentu podporujeme. Vnímáme jej rovněž jako základ pro diskusi o některých aspektech správy spektra tak, aby v České republice mohla být přijata řešení, která budou prospěšná a racionální zejména z pohledu prostředí a situace České republiky.

Obecně můžeme konstatovat, že s většinou cílů a aktivit souhlasíme a podporujeme je, avšak vzhledem k jejich velké obecnosti předpokládáme, že návrhy konkrétních budoucích opatření k jejich provedení budou rovněž poskytnuty k diskusi a otevřeny k připomínkám a doplněním či úpravám. Cíle, resp. dílčí aktivity, u nichž má APMS pochybnosti nebo které jsou nejasné, uvádíme dále v textu. Na závěr rovněž připojujeme odpovědi na otázky položené ČTÚ při zveřejnění návrhu Strategie.

Připomínka č. 1

Bod 2.1.2. Cíle a strategie

ČTÚ plánuje do roku 2015 sjednotit doby platnosti vydaných kmitočtových přidělů v pásmu 900 a 1800 MHz.

Tato aktivita vzbuzuje řadu zásadních otázek, díky kterým by bylo vhodnější tuto aktivitu prozatím z návrhu Strategie vypustit.

Jakou konkrétní představu má ČTÚ o obsahu takového návrhu - co by mělo sjednocení doby platnosti znamenat? Považujeme za nepřijatelné, aby to znamenalo zkrácení doby platnosti některých stávajících přidělů. Na druhou stranu, pokud by tato aktivita měla znamenat obecně prodloužení doby platnosti přidělů (avšak to by se netýkalo jen pásem 900/1800 MHz), jak např. nyní v rámci projednávání uvedeného návrhu Nařízení EU navrhuje Evropský parlament (EP navrhuje dobu platnosti 30 let), je to nepochybně prvek podporující dlouhodobé a strategické investice, což je pozitivní pro spotřebitele a hospodářskou soutěž obecně. Kromě toho návrh nedává ani žádný logický smysl, když výběrová řízení na kmitočtové přiděly se konají v různých časových intervalech a tudíž nelze nikdy zaručit stejnou dobu platnosti pro všechny již vydané a v budoucnu vydávané kmitočtové přiděly.

Doba platnosti kmitočtového přidělu by měla dávat jeho držiteli dostatečnou právní jistotu pro jeho podnikání. Minimální doba platnosti pro kmitočtové přiděly je 15 (až 20) let, jak bylo stanoveno i v rámci probíhajícího výběrového řízení na kmitočty v pásmu 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz.

Kromě toho návrh nedává ani žádný logický smysl, když výběrová řízení na kmitočtové přiděly se konají v různých časových intervalech a tudíž nelze nikdy zaručit stejnou dobu platnosti pro všechny již vydané a v budoucnu vydávané kmitočtové přiděly.

apms

Asociace provozovatelů mobilních sítí
sídlo: Vyskočilova 1442/1B,
140 21 Praha 4
IČ: 75118891 DIČ: CZ75118891
ISDS: nn7uc3f
<http://www.apms.cz>

Návrh APMS:

Z těchto důvodů je nutno úmysl ČTÚ na sjednocení doby platnosti vydaných kmitočtových přidělení buď více rozvést, nebo z návrhu Strategie vypustit.

Připomínka č. 2

Bod 2.1.2. Cíle a strategie

Jako jeden ze strategických cílů ČTÚ zmiňuje provést refarming kmitočtového pásma 900 MHz k umožnění využití ucelených úseků spektra k provozu technologií 4G, a to pravděpodobně i kdyby o něj držitelé přidělení neměli zájem. Tento úmysl není podložen žádnou analýzou potřeby tohoto kroku.

Pokud držitelé přidělení v tomto pásmu nebudou shledávat důvod pro refarming z důvodu stále velkého provozu v GSM sítích a tudíž nebude na jejich straně existovat potřeba vytvoření ucelených bloků spektra pro LTE síť (tj. nebude existovat technologická potřeba operátorů v tomto pásmu tento proces provést), pak není žádný důvod refarming provádět resp. administrativně jej vynucovat regulační silou, neboť je spojen s nemalými finančními náklady na straně operátorů.

APMS má za to, že v současné době by refarming pásma 900 MHz koncovým zákazníkům žádný posun v rozvoji vysokorychlostních služeb nepřinesl. Pásmo 900 MHz by bylo i po refarmingu využíváno primárně pro služby GSM. Naopak, zejména vzhledem k existenci preferenčních kanálů, jejichž distribuce mezi mobilními operátory by refarmingem byla zcela narušena, by refarming přinesl koncovým zákazníkům pouze zhoršení kvality služeb GSM. Kromě toho, refarming velmi fragmentovaného pásma 900 MHz by znamenal nezanedbatelné pracovní vytížení příslušných zaměstnanců mobilních operátorů. Budování sítě LTE v pásmu 800 MHz je spojeno s plněním rozvojových cílů stanovených právě v zájmu urychleného rozvoje a dostupnosti vysokorychlostních datových služeb širokému spektru populace ČR, přičemž zajištění plnění těchto cílů vyžaduje také významné pracovní vytížení pracovníků mobilních operátorů. Protože plnění těchto rozvojových cílů bude soustředěno právě do prvních dvou let (tj. v horizontu 2016), nepovažujeme za rozumné v této době přidávat další náročný úkol, jehož praktický přínos není vůbec zřejmý. Naopak by mohl refarming pásma 900 MHz spíše přinést zpomalení rozvoje vysokorychlostních datových služeb.

Návrh APMS:

Do návrhu Strategie je nutno doplnit skutečnost, že k provedení refarmingu kmitočtového pásma 900 MHz bude přistoupeno do r. 2016 pouze v případě aktivní žádosti všech operátorů o jeho provedení.

Připomínka č. 3

Bod 2.2.1. Bezlicenční využití přístupovými sítěmi FWA/BWA vč. WiFi – současný stav

Strategie opomíjí úmysl Evropské komise harmonizovat pásmo 5150 MHz – 5925 MHz pro WiFi.

Radio Spectrum Committee již připravil pracovní dokument: *Draft Mandate to CEPT to study and identify harmonised compatibility and sharing conditions for Wireless Access Systems including Radio Local Area Networks in the bands 5350-5470 MHz and 5725-5925 MHz ('WAS/RLAN extension bands') for the provision of wireless broadband services.*

apms

Asociace provozovatelů mobilních sítí
sídlo: Vyskočilova 1442/1B,
140 21 Praha 4
IČ: 75118891 DIČ: CZ75118891
ISDS: nn7uc3f
<http://www.apms.cz>

Návrh APMS:

Do návrhu Strategie doplnit plán Evropské komise na harmonizaci pásma 5150 MHz – 5925 MHz pro WiFi.

Připomínka č. 4

Bod 3.7. Poplatková politika a cena spektra

Viz odpověď na Otázku č. 5.

apms

Asociace provozovatelů mobilních sítí
sídlo: Vyskočilova 1442/1B,
140 21 Praha 4
IČ: 75118891 DIČ: CZ75118891
ISDS: nn7uc3f
<http://www.apms.cz>

Otázky ČTÚ:

1. *Je zřejmý záměr posílit hospodářskou soutěž při užití rádiového spektra?*

Jsou navrhovaná opatření a postupy adekvátní? Měla by být Strategie v tomto směru doplněna nebo rozšířena? Pokud ano, jak?

Členové APMS jsou přesvědčeni, že pokud jde o možnosti v oblasti správy rádiového spektra, hospodářská soutěž je v ČR již dnes na odpovídající úrovni, a to i ve srovnání se situací v jiných zemích Evropské Unie. Záměr posílit hospodářskou soutěž při užití rádiového spektra je ve Strategii prezentován náležitým způsobem a je dostatečně zřejmý.

2. *Jsou shledávány tržní postupy při nakládání s rádiovým spektrem – zavádění technologické neutrality do práv k užití rádiového spektra; transparentnost, veřejná dostupnost informací o udělených právech; flexibilita v nakládání s právy, obchodování s právy – dostačující? Je žádoucí připravit doplňující opatření pro rychlý přístup ke spektru? Pokud ano, jaká?*

APMS shledává stávající veřejnou dostupnost informací o udělených právech jako nedostačující. Ve vyhledávací databázi ČTÚ není možné jednoduchým způsobem ani pomocí filtru nalézt informace o držiteli kmitočtového přidělu nebo individuálního oprávnění na využívání rádiových kmitočtů, natož informace o podmínkách uvedených v těchto přidělech a individuálních oprávněních. Z těchto důvodů APMS požaduje ze strany ČTÚ zavést taková opatření, která zajistí, že informace o držiteli kmitočtového přidělu nebo individuálního oprávnění na využívání rádiových kmitočtů včetně informací o podmínkách v nich uvedených budou zveřejňována v aktuální podobě a bude možné je v databázi ČTÚ vyhledat jednoduchým způsobem, např. pomocí filtrů se zadanými parametry.

Navrhovaný rozsah postupů pro nakládání s rádiovým spektrem je dostatečný a není nutno připravovat žádná doplňující opatření pro rychlý přístup ke spektru.

3. *Je hlavní cíl bezdrátových elektronických komunikací – rozvoj vysokorychlostních bezdrátových sítí, které umožní přístup k internetu a jeho službám kdekoliv a kdykoliv, za pohybu i v pevném místě – v návrhu Strategie úměrně podpořen? Mělo by být pro tyto přístupové sítě urychleno zpřístupňování dalších pásem? Pokud ano, kterých?*

Dle názoru APMS je hlavní cíl bezdrátových elektronických komunikací – rozvoj vysokorychlostních bezdrátových sítí, které umožní přístup k internetu a jeho službám kdekoliv a kdykoliv, za pohybu i v pevném místě – v návrhu Strategie podpořen dostatečně, a to včetně navrhovaného postupu pro uvolnění kmitočtů z pásma 700 MHz (694 – 790 MHz), tzv. Digitální Dividendy II. (DD2), a jejich přidělení pro mobilní přístupové sítě.

Pokud jde o kmitočtovou specifikaci DD2, APMS podporuje vymezení DD2 v rozsahu 694-790 MHz, jak je i v návrhu Strategie uvedeno na str. 48. Toto vymezení umožní vyčlenit zejména pro mobilní služby spektrum v rozsahu 2x30 MHz. APMS rovněž podporuje i specifikaci tohoto rozsahu uvedenou v návrhu Strategie, tj. UL 703-733MHz a DL 758-788 MHz. Tato specifikace odpovídá výstupům pracovních skupin CEPT - viz např. výstup ECC PT1(14)030.

Konečně, pokud jde o harmonogram uvolnění DD2, podle názoru APMS by na úrovni EU měla proběhnout před stanovením jakéhokoliv cílového data určitá koordinace ohledně doby uvolnění DD2 v členských zemích (zahrnující i zohlednění konkrétní situace a možnosti v jednotlivých zemích), aby rozsah jednotlivých okamžiků uvolňování nebyl v různých zemích EU příliš široký.

APMS rovněž podporuje návrh na rozšíření pásem v pásmu 5 GHz pro přístupové sítě WiFi, a to zejména pro venkovní instalace. Dále navrhuje upravit podmínky využití úseků 5150–5250 MHz a 5250–5350 MHz v pásmu 5

apms

Asociace provozovatelů mobilních sítí
sídlo: Vyskočilova 1442/1B,
140 21 Praha 4
IČ: 75118891 DIČ: CZ75118891
ISDS: nn7uc3f
<http://www.apms.cz>

GHz nyní umožňující pouze použití uvnitř budov tak, aby bylo možno tyto kmitočty užívat i pro venkovní instalace.

APMS rovněž tak podporuje iniciativy vedoucí k urychlení zpřístupňování dalších pásem pro mobilní sítě určené pro širokopásmový přístup k internetu zejména z pásem s kmitočty pod 1 GHz.

4. *Je vytvářen odpovídající prostor pro soutěž technologických platforem, pro stimulaci technologického vývoje? Má být v některé(-ých) oblasti(-stech) uplatněna určitá forma stimulace/podpory státu k zefektivnění soutěžního prostředí z technologického hlediska? Pokud ano, jaká a kde?*

Úroveň technologických platforem a technologického vývoje v mobilních i pevných sítích v ČR odpovídá situaci v nejvyspělejších evropských zemích. Prostor pro soutěž technologických platforem a pro stimulaci dalšího technologického vývoje jak v mobilních, tak i v pevných sítích je v ČR dostatečný.

Jako vhodnou formu stimulace/podpory státu považuje APMS podporu výstavby síťové infrastruktury (včetně základnových stanic) prostřednictvím snížení plateb za věcná břemena. V případě majetku ve vlastnictví státní a veřejné správy by poplatky za věcná břemena měly být zcela minimální. Jako další vhodný nástroj se jeví urychlení administrativních procesů spojených se stavebním řízením a snížení neúměrně vysokých správních poplatků.

5. *Mají být se zaváděním navrhovaných opatření zefektivněny i některé administrativně správní procesy? Jaké návrhy považujete za vhodné k případnému doplnění Strategie z hlediska struktury úhrad za využívání rádiových kmitočtů či stanovení ceny rádiového spektra?*

APMS navrhuje zjednodušit vydávání individuálních oprávnění pro využívání rádiových kmitočtů, zejména pro kmitočty v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz získané v nedávno proběhlé aukci, a to následujícím způsobem:

Žadatel, tj. operátor budující síť na základě nově získaných kmitočtů, by měl obdržet jedno individuální oprávnění platné na celém území ČR pro celý kmitočtový úsek obsahující základní technické parametry. Detailní technické parametry jednotlivých vysílačů bude operátor hlásit ČTÚ formou pravidelných měsíčních hlášení. Tento způsob zefektivní jak činnost ČTÚ, tak i umožní operátorovi rychlejší a flexibilnější výstavbu jeho sítě. Konkrétní postupy by měly být nastaveny stejně jako v případě využívání kmitočtů v mobilních sítích s technologií UMTS.

Ze Strategie vyplývá, že ČTÚ má v úmyslu nastavit optimální platby v pevné službě po vyhodnocení dopadu poklesů poplatků v letech 2013 a 2014 na rozšiřování vysokorychlostních komunikací. Z popisu tohoto plánu ČTÚ neplyne jednoznačně, co má v úmyslu prosazovat.

ČTÚ by měl ve Strategii jasně deklarovat, že neplánuje prosazovat zvyšování poplatků, ale naopak chce vyhodnotit dopad poklesů poplatků v letech 2013 a 2014 za účelem jejich možného dalšího snižování pro podporu rozšiřování vysokorychlostních komunikací. Kromě toho by měl ČTÚ do plánu na možné další snížení poplatků za kmitočty zahrnout i snížení poplatků za pohyblivou službu, které jsou rovněž významným faktorem v podpoře rozšiřování vysokorychlostních komunikací.

Cena rádiového spektra v případě jeho prodeje by měla být stanovena tak, aby neodrazovala případné zájemce od jeho získání a současně neomezovala investice do sítí na kmitočtech z tohoto spektra budovaných.

6. *Je shoda v názoru, že Strategie by měla být revidována*

a) *jako ucelený dokument, aby byly uceleně promítnuty trendy technologického a společenského vývoje a vývoje trhů elektronických komunikací, s předpokladem revize periodicky v cyklu 5 – 7 let příp. v závislosti na událostech či změnách, které ovlivní využití spektra v kratším období?*

b) *tak, že dílčí změny budou provedeny následně v těch případech, kdy dojde k úpravám státní politiky elektronických komunikací (v oblastech, kterých se úprava týká)?*

Podle ČTÚ by měla být Strategie celkově revidována v cyklu 5 - 7 let.

apms

Asociace provozovatelů mobilních sítí
sídlo: Vyskočilova 1442/1B,
140 21 Praha 4
IČ: 75118891 DIČ: CZ75118891
ISDS: nn7uc3f
<http://www.apms.cz>

Období 5 - 7 let je v tomto odvětví podle názoru APMS pro periodickou revizi nepřiměřeně dlouhá doba. Vzhledem k tomu, že dochází k velmi rychlému technologickému vývoji a s tím souvisejícími změnami na trhu, na které musí Strategie reagovat, dokument by se stal neaktuálním. Naprostým minimem by měl být cyklus aktualizace Strategie jedenkrát za 3 – 5 let, nebo ještě lépe by cyklus měl být 2 - 3 roky.